

REVISITING WALDO'S ADMINISTRATIVE STATE : CONSTANCY AND CHANGE IN PUBLIC ADMINISTRATION

วีระศักดิ์ เครือเทพ

ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : weerasak.k@chula.ac.th

David H. Rosenbloom and Howard E. McCurdy (eds.). 2006. **Revisiting Waldo's Administrative State : Constancy and Change in Public Administration**. Washington, D.C.: Georgetown University Press.

Dwight Waldo นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์อเมริกันเคยกล่าวไว้ว่ารัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) คือศาสตร์เกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐที่คำนึงถึงหลักการประชาธิปไตยและศีลธรรมอันดีงามของสังคม เป็นการบริหารงานภาคสาธารณะที่ให้คุณค่ากับทฤษฎีการเมืองการปกครอง (Political Theory) ควบคู่ไปกับหลักประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ideology) และมุ่งเน้นการบริหารงานภาครัฐที่ตั้งอยู่บนหลักความเป็นกลาง (Neutral) ทั้งนี้งานชิ้นสำคัญของ Waldo ได้แก่ *The Administrative State: A Study of the Political Theory of American Public Administration* ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1948 (พ.ศ. 2491) และได้รับการยกย่องว่าเป็นผลงานอันทรงคุณค่าและมีอิทธิพลทางความคิด (Classic and Influential) ต่อการรัฐประศาสนศาสตร์ชิ้นหนึ่งของโลก

อย่างไรก็ดี แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ในปัจจุบันที่ได้รับความสนใจกันมากคือแนวคิดการจัดการภาครัฐในความหมายใหม่ (New Public Management: NPM) ซึ่งมีจุดเริ่มต้นและฐานคิดที่แตกต่างไปจากรัฐประศาสนศาสตร์ในความหมายดั้งเดิม (Traditional Public Administration) ดังที่ได้นำเสนอไว้โดย Waldo เป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์อเมริกันกลุ่มหนึ่ง ซึ่งนำโดย David H. Rosenbloom และ

Howard E. McCurdy แห่ง American University จึงร่วมกันประเมินว่า (Revisit) แนวคิดและสาระสำคัญ (Themes and Core Concepts) ของรัฐประศาสนศาสตร์ที่นำเสนอโดย Dwight Waldo ยังคงมีอิทธิพลทางความคิดต่อภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในปัจจุบันอยู่หรือไม่

หนังสือเรื่อง *Revisiting Waldo's Administrative State* เขียนขึ้นโดยกลุ่มนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางจำนวน 9 ท่าน นักวิชาการกลุ่มนี้ได้ร่วมกันประเมินแนวคิดและสาระสำคัญด้านต่างๆ ที่ Waldo ได้นำเสนอไว้ในแต่ละประเด็นอย่างละเอียด หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหา 11 บท (รวมบทนำและบทสรุป) และกำหนดโครงสร้างของหนังสือให้คล้ายคลึงกับโครงสร้างของหนังสือเรื่อง *The Administrative State* ที่เขียนโดย Dwight Waldo ในภาพรวมนั้น นักวิชาการกลุ่มนี้ร่วมกันตั้งคำถามเชิงท้าทายว่า "ความเคลื่อนไหวในการปฏิรูประบบราชการบนพื้นฐานของแนวคิดการจัดการภาครัฐในความหมายใหม่ (NPM) ส่งผลทำให้สถาบันและกลไกการบริหารและการปกครองในภาครัฐเกิดความอ่อนแอ (Thinning Administrative Institutions) และก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากเกินควรหรือไม่"

บทแรกเป็นภาพรวมของหนังสือ ซึ่งมีใจความสำคัญว่า รัฐประศาสนศาสตร์อเมริกันในยุคแรกๆ (ราวทศวรรษ 1880s - 1930s) ได้ให้ความสำคัญกับหลักการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) อย่างไรก็ดี Waldo กล่าวว่า รัฐประศาสนศาสตร์ควรอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดทางรัฐศาสตร์ และหลักการประชาธิปไตย กล่าวคือ การบริหารงานตามหลัก

วิทยาศาสตร์ แท้จริงแล้วถือเป็นแนวคิด (Doctrine) หนึ่งในทางรัฐศาสตร์ที่ให้คุณค่ากับเรื่องของประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางการเมืองและพัฒนาการของสังคมและเศรษฐกิจ¹ ที่สำคัญไปกว่านั้น Waldo กล่าวว่าการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ยังไม่สอดคล้องกับการออกแบบเชิงสถาบันและแนวปฏิบัติด้านการเมืองการปกครองที่เป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีการจัดองค์กรในรูปของคณะกรรมการ มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นต่างๆ มีกลไกตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกันในเชิงสถาบัน ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนขัดแย้งกับหลักประสิทธิภาพและการบริหารงานแบบรวมศูนย์ดังที่นักรัฐประศาสนศาสตร์ในสำนักการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ได้ยึดถือกันในยุคสมัยนั้น

ในเนื้อหาบทที่สองของหนังสือนี้ Donald Kettl ได้เปิดประเด็นว่าการบริหารจัดการภาคสาธารณะในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยกลไกการดำเนินการที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพเพียงพอ และจะต้องจัดการบริหารให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและความเป็นธรรมทางสังคม การปฏิรูประบบราชการในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญเฉพาะกับหลักประสิทธิภาพและความประหยัดนั้นอาจไม่ก่อให้เกิดผลดีในระยะยาว ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาสาธารณะทุกวันนี้มีความซับซ้อนมากขึ้น และมักเป็นภารกิจในเชิงสังคม การคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการบังคับใช้กฎหมาย กลไกการทำงานของภาครัฐจึงต้องเข้มแข็งเพิ่มขึ้น แทนที่จะทำให้อ่อนแอหรือมีขนาดลดลงโดยการปฏิรูประบบราชการ ในเรื่องนี้ Kettl เห็นว่าประเด็นหลักทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่น่าเสนอไว้โดย Waldo น่าจะมีความถูกต้องอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือรัฐประศาสนศาสตร์ควรเน้นสร้างความเป็นธรรมทางสังคมและให้การดูแลและคุ้มครองคนกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส แต่ในขณะเดียวกันก็ควรต้องพิจารณาด้วยว่าการดำเนินงานของรัฐจะสอดคล้องกับหลักการประหยัดและมีประสิทธิภาพได้อย่างไร

เนื้อหาบทที่สาม เขียนโดย Howard McCurdy กล่าวว่ารัฐประศาสนศาสตร์อยู่ภายใต้อิทธิพลของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอุดมการณ์ทางการเมือง ในกรณีของสังคมอเมริกันนั้น จะให้ความสำคัญกับคุณค่าประชาธิปไตย การรักษา

กฎหมายและความเรียบร้อย และหลักประสิทธิภาพและการประดิษฐ์ค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ McCurdy กล่าวว่าคุณค่าต่างๆ เหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อการออกแบบวิธีปฏิบัติงานราชการในสังคมแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างกันออกไป ประเด็นสำคัญคือมีการออกแบบระบบบริหารราชการที่สอดคล้องกับคุณค่าที่สังคมให้ความสำคัญ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือระเบียบวิธีการบริหารงานสาธารณะ (Administrative Method) เป็นเพียงเครื่องมือที่นำไปสู่คุณค่าที่สังคมต้องการ ดังนั้นหากมีการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพแล้ว นักปฏิรูปก็จะต้องตอบให้ได้ว่าการปฏิรูปดังกล่าว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านใด (Efficiency for What?) นั่นเอง

ในบทต่อมา Norma Riccucci วิเคราะห์ถึงระเบียบวิธีในการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่ง Waldo ได้กล่าวไว้ว่าควรเป็นวิธีการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม (Criteria for Action) รัฐประศาสนศาสตร์ในยุคดั้งเดิม (Traditional Public Administration) (และรวมถึงรัฐประศาสนศาสตร์ในความหมายใหม่ หรือ NPM) ได้ให้ความสำคัญกับระเบียบวิธีการศึกษาที่เน้นความเป็นกลาง (Neutrality) ปราศจากอคติ หรือแนวคิดในเชิงปทัสสถาน (Objectivism) อย่างไรก็ตาม Waldo กล่าวว่ารัฐประศาสนศาสตร์ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อคุณค่าต่างๆ ในสังคม จึงไม่อาจทำให้วิธีการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ดำเนินรอยตามวิธีวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดปฏิฐานนิยม (Positivism) เพียงอย่างเดียวได้ ดังนั้น Riccucci จึงได้เสนอว่าการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ควรมีวิธีการ (Approach) ที่หลากหลาย เกื้อหนุนต่อคุณค่าของสังคมพหุลักษณะ (Pluralism) และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสาธารณะได้จริงในทางปฏิบัติ

ในบทที่ว่าด้วย Who Should Rule? ซึ่งเขียนโดย Patricia Ingraham เป็นการตั้งคำถามว่าบทบาทและการดำเนินการของรัฐบาลที่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันควรเป็นเช่นใด แต่เดิมเราเชื่อกันว่านักรัฐประศาสนศาสตร์ทำหน้าที่หลักในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่างๆ ผ่านกลไกระบบราชการ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน การดำเนินการของรัฐบาลมีรูปแบบที่หลากหลายและมีได้ดำเนินการผ่านกลไกระบบราชการเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป

¹ Waldo เรียกว่าเป็น Ideological and Material Backgrounds ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองและทางเศรษฐกิจสังคม จึงไม่มีทางที่จะบริหารงานภาครัฐตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ที่มุ่งเน้นหลักความเป็นกลาง และไม่ได้ให้ความสำคัญกับคุณค่าประชาธิปไตย จะเป็นแนวทางการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกต้อง

หากแต่มีการดำเนินการในหลายลักษณะ อาทิ การจ้างเหมาภาคเอกชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การดำเนินการผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ/หรือภาคประชาสังคม ฯลฯ ในประเด็นนี้ Ingraham จึงเห็นด้วยกับประเด็นที่ Waldo ได้เสนอไว้ว่าบทบาทของนักรัฐประศาสนศาสตร์คือ "ผู้รวบรวมและประสาน (Gatherer)" ความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาสาธารณะ และเป็นผู้ส่งเสริมการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม (Democratic Accountability) เป็นอย่างยิ่ง

เนื้อหาบทที่ 6 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งอำนาจ (Separation of Powers) เป็นอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในบทนี้ David Rosenbloom ชี้ให้เห็นว่ากลไกระบบราชการ (Bureaucratic Branch) ทวีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นจนเปรียบเสมือนเป็นอำนาจสาขาที่ 4 ในระบบการเมืองการปกครอง อย่างไรก็ดี การปฏิรูประบบราชการในปัจจุบันที่พยายามทำให้กลไกราชการทำงานได้อย่างคล่องตัวและอยู่ภายใต้การสั่งการแบบเบ็ดเสร็จโดยอำนาจฝ่ายบริหารตามแนวคิดการจัดการภาครัฐในความหมายใหม่ (NPM) Rosenbloom ชี้ให้เห็นว่าทิศทางดังกล่าวเป็นอันตรายยิ่งต่อรัฐประศาสนศาสตร์ที่มักให้ความสำคัญกับคุณค่าประชาธิปไตย หากการปฏิรูประบบราชการเป็นการให้อำนาจฝ่ายบริหารเหนือกว่าอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจตุลาการ และยังทำให้การดำเนินงานของระบบราชการปลอดจากการตรวจสอบและควบคุมโดยรัฐสภาและฝ่ายตุลาการแล้ว อาจนำไปสู่การให้อำนาจทางการบริหารแก่กลไกราชการที่เกินพอดี และอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมโดยรวมได้

ในบทที่ 7 และ 8 เป็นการวิเคราะห์ถึงผลของการปฏิรูประบบและวิปฏิบัติราชการที่พยายามทำให้ระบบราชการมีขนาดเล็กลง ซึ่งเขียนโดย Larry Terry และ John Cadigan ตามลำดับ ในด้านหนึ่ง การปฏิรูประบบราชการในปัจจุบันส่งผลให้เกิด "รัฐกลวง (Hollow State)" ระบบราชการเกิดความอ่อนแอและขาดศักยภาพที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาสาธารณะที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น (Thinning Government) นอกจากนี้ การปรับลดกฎระเบียบปฏิบัติราชการอาจกลายเป็นช่องทางที่นำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่มิชอบได้ ในอีกด้านหนึ่ง การปรับลดขนาดของภาคราชการและการจ้างงานในภาครัฐอาจส่งผลให้เกิดการสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสูญเสียความรู้ความเป็นมาในเชิงประวัติศาสตร์

ขององค์กร (Institutional Memory) ได้

ในทำนองเดียวกัน Barbara Romzek วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 9 ว่าการแปรรูปกิจการของรัฐเป็นภาคเอกชน (Privatization) นั้นส่งผลให้กลไกเชิงสถาบันของภาครัฐเกิดความอ่อนแอ และอาจไม่สามารถสรรหามูลค่าที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานกับภาครัฐได้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในภาครัฐที่แตกต่างไปจากแนวคิดของ Waldo ที่ต้องการเห็นบุคลากรในภาครัฐเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถ ผสานความแตกต่างและคุณค่าที่หลากหลายในสังคมได้ ดังนั้น Romzek จึงกล่าวว่าการท้าทายใหม่ที่สำคัญของบุคลากร ภาครัฐคือการมีความรู้ในการกำกับและดูแลสัญญาว่าจ้างภาคเอกชน (Contract Management) ซึ่งบุคลากรภาครัฐต้องสามารถกำหนดขอบเขตของผลงาน (Performance Agreement) ที่ต้องการจากบริษัทผู้รับดำเนินการ (Agent) สามารถสร้างหลักประกันได้ว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยภาคเอกชนมีความสมเหตุสมผล และมีบรรยากาศของการแข่งขันกันทำงานเพื่อนำไปสู่คุณภาพ และประสิทธิภาพของการให้บริการประชาชน

เนื้อหาบทที่ 10 เป็นการขมวดประเด็นเชิงปรัชญาของรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างน่าสนใจ Robert Durant ตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาสาธารณะที่ทวีความซับซ้อนมากขึ้นนั้นจำเป็นต้องออกแบบกลไกการบริหารราชการที่มีความเข้มแข็ง (Capable) สามารถดำเนินการได้อย่างโปร่งใส (Transparent) และรับผิดชอบต่อประชาชนกลุ่มต่างๆ ของสังคม การออกแบบกลไกราชการเช่นนี้จะอยู่บนหลักคิดทางประชาธิปไตย (Democratic Value) ซึ่งมีความแตกต่างไปจากทิศทางการปฏิรูประบบราชการปัจจุบันที่มุ่งเน้นหลักการประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการบริหารจัดการของอำนาจฝ่ายบริหาร และด้วยเหตุนี้ Durant จึงเรียกร้องให้นักรัฐประศาสนศาสตร์ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Reconceptualization) และให้ความสำคัญกับประชาชนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม โดยไม่ควรให้ความสำคัญเฉพาะกับหลักประสิทธิภาพและความรวดเร็วเพียงเท่านั้น

ในเนื้อหาบทสุดท้ายของหนังสือสรุปประเด็นไว้ว่ารัฐประศาสนศาสตร์ไม่ควรเป็นศาสตร์ที่เดินตามวิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ หากแต่เป็นศาสตร์ที่ควรศึกษาถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนและการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งแน่นอนว่าย่อมไม่สามารถศึกษาได้โดยปราศจากการวิเคราะห์ถึงปรัชญาและค่านิยมของสังคมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะคุณค่าของ

ประชาธิปไตย ประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับความเสมอภาค ความเป็นตัวแทน (Representation) ความรับผิดชอบ (Accountability) และความเป็นธรรมทางสังคมถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของรัฐประศาสนศาสตร์ที่ไม่ควรถูกแทนที่ด้วยหลักการประสิทธิภาพของการบริหารจัดการเพียงอย่างเดียว

กล่าวโดยสรุป หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นจากความตั้งใจของนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์หลายท่านที่พยายามสะท้อนถึงทิศทางของรัฐประศาสนศาสตร์ในปัจจุบันทั้งในด้านที่เปลี่ยนแปลงไป (Change) และในด้านที่ยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากหลักคิดในอดีต (Constancy) ของ Waldo ที่ได้เขียนไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 ถึงแม้ว่าเนื้อหาในบางบทจะถูกต่อเติมขึ้นมาใหม่ มีโครงสร้างเนื้อหาที่แตกต่างไปจากหนังสือเล่มเดิมของ Waldo และมีประเด็นวิเคราะห์เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์ที่ขยายความหรือเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากประเด็นที่ Waldo ได้วิเคราะห์และนำเสนอไว้ แต่โดยรวมแล้วนั้น คุณค่าและความเข้าใจเกี่ยวกับ

ความสำคัญและตัวตน (Identity) ของรัฐประศาสนศาสตร์ที่ได้รับจากหนังสือเล่มนี้มีมหาศาล และทำให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาของหนังสือได้อย่างมีอรรถรสเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ หนังสือเรื่อง Revisiting Waldo's Administrative State จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาทฤษฎีหรือขอบข่ายรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้บัณฑิตศึกษา และนักปฏิบัติระบบราชการได้เห็นพัฒนาการ ทางความคิดและวิธีการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และได้ร่วมกันคิดและชวนตั้งคำถามถึงทิศทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบราชการในปัจจุบันทั้งในส่วนของประเทศไทยเรา และของต่างประเทศว่ามีความถูกต้องและ/หรือสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด เพื่อให้รัฐประศาสนศาสตร์เดินไปในทิศทางที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศและการพัฒนาประชาธิปไตยต่อไป

>> วีระศักดิ์ เครือเทพ

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณท้องถิ่น สังกัดคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเคยเป็นรองผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จบการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) และรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโทด้านนโยบายสาธารณะจาก Saitama University (GRIPS) ประเทศญี่ปุ่น และ Ph.D. in Public Administration จาก The State University of New Jersey, Rutgers at Newark ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสนใจทางวิชาการด้านการบริหารงานคลังสาธารณะและงบประมาณภาครัฐ การคลังท้องถิ่น การบริหารภาษีอากรและรายได้ของรัฐ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

ผลงานตีพิมพ์ปรากฏในวารสารทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายเล่ม ได้แก่ Journal of Public Administration Research and Theory, International Public Management Review, Asia Pacific Journal of Public Administration, International Journal of Public Administration วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ วารสารสังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์บริหารศิลป์ รัฐศาสตร์สาร วารสารสถาบันพระปกเกล้า วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ และวารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน และมีหนังสือเรื่องสถาบันและกฎหมายการเงินการคลัง (2553) การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วมในระดับ อบต. (2553) การเสริมสร้างสุขภาพทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2550) เครือข่ายการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2550) ความเสี่ยงทางการคลัง ความเสี่ยงของรัฐ (2550) และการบริหารภาษีอากรและรายได้ของรัฐสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์ (2548)